

J. J.

Polska prasa techniczna w XIX wieku

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 6/3, 513

1961

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

problematyka nie jest poza techniką filmową podtrzymywana". Prof. Pazdur zwraca też uwagę na celowość podejmowania takich przede wszystkim tematów z zakresu historii techniki, które mają „użyteczność praktyczną” dla techniki współczesnej lub ukazują „określone ciągi procesu rozwojowego związanego ze współczesnością”. Z tych punktów widzenia autor recenzji ocenia ważniejsze artykuły, które ukazały się w „Kwartalniku”.

Podsumowanie recenzji brzmi: „W sumie dorobek czasopisma za 4 lata pracy jest znaczny. Merytoryczne opanowanie problematyki, obejmującej zasięgi od psychologii do budownictwa mostowego dyktuje rygorzy zespołowi redakcyjnemu przy ocenie materiału do publikacji. Godny zastanowienia byłby odwrót od zastosowań techniki ku rozwojowi myśli technicznej w ślad za narastaniem jej powiązań z naukami ścisłymi”.

E. O.

POLSKA PRASA TECHNICZNA W XIX WIEKU

Z okazji obchodów 300-lecia prasy polskiej „Przegląd Techniczny” opublikował w nrze 4/1961 artykuł mgr inż. J. W. Czarnowskiego *100-lecie polskiej prasy technicznej*. Artykuł zawiera zwięzły przegląd najważniejszych polskich czasopism technicznych, które ukazywały się w XIX wieku. Przegląd ten jest poprzedzony omówieniem warunków społeczno-gospodarczych, w jakich miał miejsce początkowy okres rozwoju polskiej prasy technicznej.

Pewnego wyjaśnienia wymaga tytuł artykułu: otóż autor uważa, że pierwszym polskim pismem technicznym w nowoczesnym tego słowa rozumieniu był „Dziennik Politechniczny”, powstały w 1860 r., i dlatego tę datę określa jako początek historii prasy technicznej w Polsce.

Pogląd powyższy jest niewątpliwie dyskusyjny.

J. J.

GÓRNICTWO W 1000-LECIU PAŃSTWA POLSKIEGO

W cyklu artykułów pod powyższym tytułem, prowadzonym na łamach „Wiadomości Górniczych”, ukazało się w nrze 12/1960 opracowanie dra Jerzego Jarosa *Pracownicy przemysłu węglowego na ziemiach polskich do połowy XIX w.*

Na wstępie autor przedstawił okoliczności i warunki, w jakich powstały pierwsze kopalnie węgla na ziemiach polskich, podkreślając ich wielki początkowo prymitywizm. Dalej omówił stopniowy wzrost liczby górników, ich strukturę narodową, sytuację prawną pracy i jej warunki. Dużo miejsca poświęcił problemowi wynagrodzeń, zwracając uwagę na istniejące znaczne rozpiętości w stawkach płac dla poszczególnych grup pracowników górniczych.

J. J.

POCZĄTKI GÓRNICTWA WĘGLOWEGO W POLSCE

W nrze 12/1960 „Przeglądu Górniczego” Stefan Zwoliński opublikował dokumenty dotyczące początków polskiego górnictwa węglowego. Są to sprawozdania zaproszonych w roku 1765 przez Stanisława Augusta saskich ekspertów górniczych J. R. Knoblaucha i J. R. Knorra z kopalń odkrywkowych węgla w okolicy Szczakowy.